

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno autora	Klára Drahozalová
Název práce	Environmentální výchova na základních školách – sociologická sonda
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. Petra Tlčimuková, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Doc. PhDr. Josef Bernard, Ph.D.
Rok obhajoby	2021

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Autorka si stanovila za cíl posoudit, jakým způsobem je do výuky na základních školách zařazována environmentální výchova a jakou roli zde zastává. Vzhledem k objektivním obtížím s realizací sběru dat ve školách kvůli pandemické situaci nakonec tento cíl ještě mírně posunula a zahrnula do něj pohled center environmentálního vzdělávání. V empirické části je výzkumný cíl specifikován do tří výzkumných otázek týkajících se spolupráce mezi školami a centry, úlohy legislativních dokumentů v práci center a hodnocení stavu environmentální výchovy ze strany center.

Takto stanovené cíle jsou pro sociologickou práci spíše neobvyklé. Autorka zvolila téma spadající převážně do oblasti pedagogických věd. Tím nechci říci, že environmentální výchova nemá sociologické souvislosti. Takové souvislosti autorka naznačuje v teoretické části práce. Ve vlastním empirickém výzkumu se jim ale příliš nevěnuje. Cíle jsou samozřejmě i přesto hodnotné.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	<u>Ano</u>	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	<u>Ano</u>	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	<u>Ano</u>	s výhradami	ne
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	<u>Ano</u>	s výhradami	ne
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	<u>Ano</u>	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	<u>Ano</u>	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	<u>Dobrá</u>	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	<u>Dobré</u>	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	<u>Dobrá</u>	s výhradami	špatná
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	<u>dobré</u>	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Autorka v práci dle mého soudu dokázala naplnit cíle stanovené pomocí výzkumných otázek a podala poměrně přesvědčivý obrázek o činnosti center environmentální výchovy a jejich spolupráci se školami. Z tohoto základního hlediska tedy hodnotím práci pozitivně. Naopak slabší stránkou práce je neuspokojivé propojení autorčina empirického výzkumu s teoretickými pasážemi. Teoretické pojednání o průsečících ekologie a sociologie (kap 1.2.) a popis legislativního ukotvení a souvisejících dokumentů o environmentálních výchově (kap.1.3.) nepředstavují pro autorku vhodný odrazový můstek, ze kterého by vyplývala relevance jejích výzkumných otázek. Ostatně samotná kapitola 1.2. není zpracována příliš úspěšně. Autorka celkem sebevědomě tvrdí, že v této kapitole: „ozřejmila sociální i sociologickou relevanci environmentálních témat“, ale to je myslím až příliš odvážné tvrzení. Ve skutečnosti spíše poučeně shrnula některé pojmy a debaty environmentální sociologie. I přehled českých příspěvků k tématu je velmi výběrový. Namátkou mi chybí např. analýzy specifík českého environmentalismu (Petr Jehlička), nebo analýzy vztahu české veřejnosti k životnímu prostředí (Krajhanzl, Vojtíšková). Autorčina teze o oslabování zájmu o environmentální témata je sporná a převzatá z relativně starší literatury. Naopak se zdá, že v posledních letech zájem o environmentální problematiku narůstá. K úrovni empirické části práce mám pouze jednu připomínku. Některá témata, která autorka otevírá, mají poněkud kvantitativní zabarvení (např. kolik dětí se účastní kurzů pořádaných centry environmentální výchovy). Pro podobná témata je kvalitativní přístup málo vhodný a hledání odpovědí pomocí údajů od několika málo respondentů není přesvědčivé.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

K formální úrovni práce nemám připomínky.

Otázky k obhajobě práce

Při spolupráci mezi školami a centry environmentální výchovy vlastně školy přenechávají část pedagogické práce na externím dodavateli. Považuje autorka takový pedagogický model za vhodný a aplikovatelný i v jiných oblastech vzdělávání, např. v jiných předmětech? Proč?

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Autorka v práci předvedla ukázkou malé kvalitativní sondy, jejíž výsledky na mě působí přesvědčivě. Teoretické zakotvení práce je slabší, ale jako celek práce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci.

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji k obhajobě.

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.

Navržené hodnocení

C

*Mistrovice, 6. 8. 2021
datum a místo*

.....
podpis autora posudku